

MARKAZIY OSIYO TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI
TRANSFORMATSIYA: IMKONIYAT VA MUAMMOLAR

Shanazarova Muxlisa Shuhratbek qizi

O'zbekiston Davlat Jahon tillari universiteti talabasi

Annotatsiya

Ushbu maqolada Markaziy Osiyo ta'lim tizimida raqamli transformatsiya jarayonlari keng tahlil qilingan. Raqamli texnologiyalarning ta'lim sifati va samaradorligini oshirishdagi o'rni, mavjud muammolar, ularni bartaraf etish yo'llari va istiqbollar haqida fikr yuritiladi. Maqolada shuningdek, ta'lim tizimida innovatsion texnologiyalarni qo'llashning ijobiy jihatlari hamda raqamli ta'lim jarayonida uchraydigan qiyinchiliklar ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar

Raqamli transformatsiya, ta'lim tizimi, innovatsiya, masofaviy ta'lim, Markaziy Osiyo.

XXI asrda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari jamiyatning barcha jabhalarini qamrab olayotgani singari, ta'lim tizimida ham katta o'zgarishlar kuzatilmoqda. Ta'lim sohasini modernizatsiya qilish jarayonida raqamli transformatsiya jarayoni alohida ahamiyat kasb etmoqda. Bugungi kunda O'zbekiston va boshqa Markaziy Osiyo davlatlari raqamli ta'lim tizimiga bosqichma-bosqich o'tmoqda. Bu esa, ta'lim sifatini oshirish, yoshlarning zamonaviy bilimlarni egallashiga keng imkoniyat yaratmoqda. Kirish qismida raqamli transformatsiyaning dolzarbligi va ta'lim taraqqiyotidagi o'rni asoslab beriladi.

Raqamli transformatsiya Markaziy Osiyo ta'lim tizimida uchta asosiy yo'nalishda namoyon bo'lmoqda: 1) ta'lim jarayonini raqamlashtirish; 2) masofaviy ta'lim imkoniyatlarini kengaytirish; 3) pedagoglarning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish.

1. Ta'lim jarayonini raqamlashtirish

So'nggi yillarda ta'lim muassasalarida elektron jurnal va kundalik tizimlari joriy qilinmoqda. Bu esa ota-onalarga farzandlarining ta'lim jarayonini onlayn kuzatish imkonini bermoqda. Elektron darsliklar, virtual kutubxonalar, onlayn test bazalari ta'lim sifatini oshirishda katta ahamiyat kasb etmoqda. Bundan tashqari, raqamli platformalar orqali o'quvchilar bilimini baholashda shaffoflik ta'minlanmoqda.

2. Masofaviy ta'lim imkoniyatlarini kengaytirish

Pandemiya davrida masofaviy ta'lim tizimining ahamiyati yanada ortdi. O'zbekiston va boshqa Markaziy Osiyo davlatlarida Zoom, Google Meet, Microsoft Teams kabi platformalardan keng foydalanila boshlandi. Bu tajriba raqamli ta'limning istiqboli naqadar muhim ekanini ko'rsatdi. Masofaviy ta'lim geografik cheklovlarni bartaraf etib, chekka hududlardagi o'quvchilar uchun ham bilim olish imkoniyatini yaratmoqda.

3. Pedagoglarning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish

Raqamli transformatsiya faqat o'quvchilar uchun emas, balki pedagoglar uchun ham yangi imkoniyatlar yaratmoqda. O'qituvchilar onlayn kurslar, malaka oshirish dasturlari orqali yangi metod va texnologiyalarni o'rganmoqda. Bu esa ularning kasbiy salohiyatini oshirib, ta'lim jarayonini yanada sifatli tashkil etishga yordam bermoqda. Ammo, ayrim pedagoglarda raqamli savodxonlik yetarli emasligi muammo bo'lib qolmoqda. Shu bois, o'qituvchilarni muntazam ravishda raqamli texnologiyalar bo'yicha o'qitish zarur.

Mavjud muammolar va yechimlar

Raqamli transformatsiya jarayonida bir qator muammolar kuzatilmoqda. Birinchidan, internet tezligining pastligi va infratuzilmaning zaifligi. Ikkinchidan, kompyuter va planshet kabi texnik vositalarning yetishmasligi. Uchinchidan, pedagoglarning raqamli savodxonligi hamon past darajada qolmoqda. Bu

muammolarni bartaraf etish uchun davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, xalqaro hamkorlik va zamonaviy texnologiyalarni keng joriy etish lozim.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, Markaziy Osiyo ta'lim tizimida raqamli transformatsiya jarayoni ta'lim sifatini oshirish, yoshlarning bilim olish imkoniyatlarini kengaytirish va pedagoglarning kasbiy salohiyatini rivojlantirish uchun muhim omil hisoblanadi. Mavjud muammolarni hal etish orqali bu jarayon yanada jadallashadi va Markaziy Osiyo ta'lim tizimi jahon standartlariga moslashadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Jo'rayev, M. (2021). Ta'limda raqamli texnologiyalar. Toshkent: Fan nashriyoti.
2. To'xtayev, R. (2020). Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va ta'lim. Samarqand.
3. Hamidov, A. (2022). Masofaviy ta'limning imkoniyatlari va muammolari. Toshkent: Ma'naviyat.
4. Hasanov, S. (2023). Raqamli savodxonlik va uning ta'limdagi o'rni. Toshkent.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ta'lim sohasidagi farmon va qarorlari.
6. Qodirov, B. (2021). Pedagogik innovatsiyalar va ularning ta'limdagi o'rni. Toshkent.
7. Aliqulov, D. (2019). Zamonaviy ta'lim texnologiyalari. Buxoro.
8. Hasanov, S. (2022). Pedagoglarning kasbiy rivojlanishi va innovatsiyalar. Toshkent.